

Guia per elaborar un pla de gestió de dades per a doctorands

(Doc.CO20/01) (4 RDM\Plans Gestio Dades\PlansdeGestiodeDades_Doctorands-CA.docx, 29.01.20)

Aquest document vol servir de suport als doctorands a l'hora de crear els seus Plans de Gestió de Dades (*Data Management Plan, DMP*).

Aquest document ha estat elaborat pel Grup de treball de Suport a la Recerca del CSUC que està format per representants de les universitats següents: Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat Pompeu Fabra, Universitat de Girona, Universitat de Lleida, Universitat Rovira i Virgili, Universitat Oberta de Catalunya, Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya, Universitat Ramon Llull, Universitat de les Illes Balears i Universitat Jaume I.

Aquest document està subjecte a la llicència de Reconeixement de Creative Commons (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Versió digital: <http://hdl.handle.net/2072/370509>

NOTA: El punt 6. Dades sensibles/personals ha estat elaborat per la Universitat de Lleida i és necessari per al tractament de dades de les tesis doctorals de la UdL.

Sobre la teva recerca

Nom i adreça electrònica	
Director/s de tesi	
Títol provisional de la tesi	
Describeu la teva recerca	<i>Aproximadament 50 paraules</i>
Durada de la teva recerca	Inici: <i>DD-MM-AAAA</i> Fi: <i>DD-MM-AAAA</i>
Projecte vinculat	<i>Es tracta d'una tesi vinculada a un projecte? Quin?</i>
Finançament	<i>Has rebut finançament per a fer la tesi? De qui?</i>

Sobre aquest pla de gestió de dades

Data de creació	<i>DD-MM-AAAA</i>
Última actualització	<i>DD-MM-AAAA</i>
Versió i data	<i>Fes una nova versió cada vegada que hi hagi canvis significatius (nous datasets, canvis en la teva investigació o altres factors)</i>

Dades sensibles/personals	<p><i>Si treballes amb <u>dades de caràcter personal o sensible</u>, tens l'obligació legal de tractar-les d'acord amb la normativa vigent. Les dades personals són qualsevol informació que permet identificar una persona (nom, adreça, localització, etc.).</i></p> <p><i>En cas de treballar amb dades personals vegeu punts:</i></p> <p>2. Emmagatzematge de dades i seguretat</p> <p>6. Dades sensibles/personals</p> <p>☐ No treballaré amb dades personals</p> <p>☐ Treballaré amb dades personals [vegeu punt 2 i 6]</p>
---------------------------	---

1. Captura de dades

Describeu les dades que crearàs/recolliràs

1.1 Durant la teva recerca utilitzaràs dades ja existents? Si no és així, indica la procedència de les dades que utilitzaràs

- No
- Dades pròpies o dades del grup de recerca en que participes
- Col·laboradors acadèmics
- Col·laboradors de caràcter comercial
- Bases de dades/arxius disponibles de manera pública
- Proveïdors comercials de dades
- Altres (indica quines):

1.2 Descripció de les dades

Describeu les dades que crearàs o les dades de tercers que reutilitzaràs i indica:

- *si usaràs protocols o estàndards usats en la teva àrea de recerca*
- *quines eines, instruments, equipament, maquinari o programari faràs servir*

Si reutilitzes dades de tercers, assegura't que disposes dels permisos adequats i de conèixer les condicions d'ús d'aquestes dades.

1.3 Tipus i formats de les dades

Tingues en compte:

- *la tipologia de dades: per exemple, si treballaràs amb mesures, simulacions, observacions, text (text, MS Word), imatges, audiovisuals o mostres, estadístiques (fulls de càlcul), amb models computacionals, amb dades d'una enquesta qualitativa (qüestionaris), gravacions (àudio, vídeo), programari (codi), etc.*
- *la longevitat dels formats de fitxer: utilitza preferentment estàndards oberts perquè les dades puguin ser llegides per diversos programes facilitant la preservació i la compartició amb altres usuaris.*

Al planificar un projecte de recerca, és important tenir en compte quins formats de fitxer s'utilitzaran per emmagatzemar les dades. Els formats dels fitxers que utilitzes tenen un impacte directe a l'hora de compartir les dades de recerca i en la seva reutilització en un futur.

Pots ampliar la informació a la [Guia de bones pràctiques en gestió de dades de recerca: recomanacions de formats](#)

1.4 Indica el volum de dades

- < 10 GB
- 10-30 GB
- 30-50 GB
- 50 GB-250 GB
- 250 GB-500 GB
- 500 GB-2 TB
- 2 TB

2. Emmagatzematge de dades i seguretat

Assegura't que totes les teves dades de recerca s'emmagatzemen de manera segura i que es fan còpies de seguretat periòdicament

2.1 Indica les restriccions (comercials, ètiques o de confidencialitat) que poden afectar les teves dades

- Obligacions contractuals
- Obligacions legals: protecció de dades personals (LOPDGDD, RGPD...) [vegeu 4.1]
- Obligacions legals: copyright, propietat intel·lectual [vegeu 4.1]
- Restriccions ètiques [vegeu 4.1]
- Aspectes comercials (p. ex. patentabilitat)
- Estàndards formals de seguretat
- Sense obligacions
- Altres, indica:

Explica breument les restriccions

Per a més informació: [LOPDGDD](#), [RGPD](#)

2.2 Riscos principals en la seguretat de les dades

Indica els principals riscos, per exemple: esborrat accidental de les dades, pèrdua o robatori de les dades. Descriu les conseqüències d'una possible pèrdua de dades

2.3 Mesures a prendre per mitigar els riscos d'una possible pèrdua de dades

- Restriccions d'accés
- Encriptació
- Processament de dades
- Pseudoanonimització
- Anonimització
- Còpies de seguretat periòdiques
- Altres, indica:

Indica també els procediments que usaràs per assegurar la confidencialitat de les dades personals

2.4 On emmagatzemaràs les dades?

En cas de tractar i emmagatzemar dades personals contesta el punt: 6.7 Confirma quines eines utilitzaràs per a la gestió de dades personals

- A la xarxa del teu departament o grup de recerca
- A la xarxa de la universitat
- Emmagatzematge físic (p. ex. USB, disc dur extern)
- Servei al núvol (p. ex. DropBox)
- Altres, indica:

Describeix breument les condicions d'emmagatzematge i còpies

3. Documentació de les dades

Documenta les dades per facilitar-ne la comprensió i la reutilització

3.1 Nom i estructura dels fitxers i carpetes

Describeu com organitzaràs i anomenaràs les carpetes i fitxers de dades

Quan es creen o es recopilen dades i es treballa amb molts fitxers aquests es poden desorganitzar fàcilment. Per estalviar temps i evitar errors, és important prendre decisions sobre com s'organitzaran i s'anomenaran els fitxers i quin control de versions s'aplicarà tant si es treballa de manera individual com en grup.

Disposar d'unes convencions per a l'estructura i l'organització dels fitxers i les dades de recerca en millorarà la seva gestió i farà que les dades de recerca siguin més consistents. Si a més, aquestes es documenten, altres investigadors podran entendre-les i reutilitzar-les a curt, mitjà i llarg termini. Podeu ampliar informació a la [Guia de bones pràctiques per organitzar, anomenar i versionar fitxers](#).

3.2 Control de versions

Describeu breument com controlareu les versions. Indica també què faràs en cas d'eliminar dades

- Sense control de versions (p. ex. els fitxers originals se sobreescriven)
- Programari amb control de versions, indica'l:
- Programari amb opció de seguiment de canvis
- Número de versió i data en el nom del fitxer o carpeta
- Fent una còpia de l'script amb el qual es processen les dades
- Altres, indica:

3.3 Quins estàndards de metadades utilitzaràs?

- No usaré cap estàndard (especifica les metadades necessàries per entendre les dades)
- Esquema de metadades genèric (p. ex. Dublin Core)
- Esquema de metadades automàtic de Windows (p.ex. de Word, Excel)
- Esquema de metadades temàtic especialitzat, indica:
- Un altre esquema de metadades, indica:

Indica com es crearan (en un fitxer “readme”, un full de càlcul, incrustades a les dades) i quina documentació elaboraràs per tal que les dades siguin entenedores per altres.

Per a més informació, vegeu “[Disciplinary metadata standards](#)” del DCC o “[Metadata standards](#)” a la Wikipedia.

4. Accedir, compartir i reutilitzar les dades

4.1 Tens restriccions per compartir les dades en relació al reglament vigent (General Data Protection Regulation) o altres (ètiques, comercials, de seguretat, propietat intel·lectual o copyright)?

Indica quines.

Per a més informació del reglament vigent, vegeu [General Data Protection Regulation](#).

4.2 Quins són els usuaris potencials de les teves dades i com les descobriran?

Describeix breument qui podria estar interessat en la teva recerca i quina difusió en faràs (p.ex. dades al repositori, pàgina web, publicacions en congressos, etc.)

4.3 Especifica quines llicències aplicaràs a les dades per permetre la seva reutilització al màxim

Es recomana l'ús de llicències Creative Commons (CC - BY o CC Zero) o GNU.

Les llicències són textos legals mitjançant els quals un autor o titular dels drets d'una obra autoritza a tercers la seva reutilització amb algunes condicions. Es tracta d'una concessió de drets no exclusiva que pot incloure la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació. Sense cap indicació s'ha d'entendre que l'obra s'ofereix amb "Tots els drets reservats" i per tant cal demanar permís per reutilitzar-los, excepte en els casos previstos per la llei aplicable.

Pots ampliar la informació a la [Guia de bones pràctiques de Drets i llicències de les dades de recerca](#).

5. Dipòsit i preservació de les dades

Tingues en compte, també, que totes les tesis doctorals avaluades favorablement han de ser publicades als respectius dipòsits institucionals d'accés obert.

5.1 Quins criteris faràs servir per seleccionar les dades a preservar a llarg termini?

- Tipus de dades (raw, processades) i facilitat en la generació
- Rellevància del contingut per altres
- Facilitat de reutilització del format per altres
- Dades vinculades a una publicació
- Verificació de la recerca
- Temps disponibles
- Recursos econòmics disponibles
- Altres, indica:

5.2 Quant de temps preservaràs les dades?

Diferents estàndards internacionals recomanen un mínim de 10 anys.

5.3 En quin repositori dipositaràs les teves dades?

Tingues en compte els [requeriments específics](#) en quant a format, metadades, mida, cost, etc. que poden tenir per dipositar dades.

El repositori per dipositar dades a la UdL és [CORA-Repositori de Dades de Recerca](#). És un repositori de dades federat i multidisciplinar que permet a les universitats catalanes, centres de recerca CERCA i altres entitats que investiguen la publicació de conjunts de dades de recerca de manera FAIR i seguint les directrius de l'EOSC.

- Repositori institucional
- Repositori temàtic (internacional), indica:
- Repositori multidisciplinar (p. ex. Zenodo, Figshare, Dryad)
- Altres, indica:

6. Dades sensibles / personals

6.1 Treballaràs amb dades personals? *En cas de treballar amb dades personals especifica amb quines dades.*

Dades personals: Qualsevol informació sobre una persona física identificada o identificable. S'ha de considerar persona física identificable qualsevol persona la identitat de la qual es pot determinar, directament o indirectament, en particular mitjançant un identificador, com per exemple un nom, un número d'identificació, dades de localització, un identificador en línia o un o diversos elements propis de la identitat física, fisiològica, genètica, psíquica, econòmica, cultural o social d'aquesta persona.

Exemple: Numero d'historial clínic de pacient, nom o cognom, veu, imatge, una adreça de correu electrònic, una adreça IP, data de naixement, analítica d'una persona, NIF, edat, nacionalitat, etc

- No
- Sí
- No ho tinc clar

6.2 En la meva investigació és imprescindible identificar persones concretes?

Anonimització: procés que converteix dades personals en dades que no es poden utilitzar per a identificar a cap persona, és a dir, procés irreversible el qual evita que les dades personals recopilades puguin identificar a una persona física concreta. L'anonimització inclou tant l'aplicació de mesures tècniques d'anonimització com mesures de seguretat per a evitar la reidentificació.

Pseudoanonimització: El tractament de dades personals de manera que ja no es puguin atribuir a un interessat sense utilitzar informació addicional, sempre que aquesta informació consti per separat i estigui subjecte a mesures tècniques i organitzatives destinades a garantir que les dades personals no s'atribueixen a una persona física identificada o identificable.

- No, perquè les dades personals són anònimes
- Sí, perquè no es pot evitar identificar persones concretes

6.3 Per què les dades personals són anònimes?

No s'ha de confondre el concepte d'anonimització amb el de pseudoanonimització. Aquest darrer permet identificar persones, ja sigui de forma directa o indirecta, sempre que es disposi d'informació addicional. Si tens dubte respecte a si les dades que tractes són anònimes o no, facilitem aquest enllaç:

[Anonimización y seudonimización | AEPD](#)

- Perquè no es capten ni es desen cap identificador de les persones afectades (adreces de correu, números d'IP de dispositius connectats a internet, número de telèfons mòbils, noms i cognoms o DNI, etc.)
- Perquè la participació en el projecte només genera un codi per a cada participant, la qual cosa fa impossible a l'equip investigador de la UdL identificar la seva identitat
- Perquè en cap cas no es realitzen enregistraments de la veu ni de la imatge de les persones afectades
- Perquè de manera raonable i sense esforços desproporcionats no és possible deduir, dels resultats de l'execució del Projecte (contingut de les enquestes i entrevistes, contingut de les analítiques mèdiques, etc.), la identitat de les persones
- Perquè, tot i que es capten o es desen identificadors de les persones afectades, s'han implementat les mesures tècniques indispensables per evitar la reidentificació ("anonimització" a través del xifrat de les dades o encriptació)

6.4 Per què les dades personals identifiquen persones concretes?

- Perquè es capten o desen identificadors de les persones afectades i no s'han implementat mesures tècniques que evitin la reidentificació
- Perquè es realitzen enregistraments de la veu o de la imatge de les persones afectades
- Perquè de manera raonable i sense esforços desproporcionats és possible deduir, dels resultats de l'execució del Projecte, la identitat de les persones
- Perquè s'utilitzen sistemes de pseudonimització de les dades personals

6.5 Quina edat tenen les persones de les quals tractareu dades personals?

La Llei Orgànica 2/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, en l'article 7, estableix el següent:

"1. El tratamiento de los datos personales de un menor de edad únicamente podrá fundarse en su consentimiento cuando sea mayor de catorce años. Se exceptúan los supuestos en que la ley exija la asistencia de los titulares de la patria potestad o tutela para la celebración del acto o negocio jurídico en cuyo contexto se recaba el consentimiento para el tratamiento."

2. El tratamiento de los datos de los menores de catorce años, fundado en el consentimiento, solo será lícito si consta el del titular de la patria potestad o tutela, con el alcance que determinen los titulares de la patria potestad o tutela."

Persones de menys de 14 anys

Persones de 14 anys o més

6.6 En el cas de treballar amb dades personals de categoria especial indica quines:

Dades genètiques: dades personals relatives a les característiques genètiques heretades o adquirides d'una persona física, que proporcionen una informació única sobre la seva fisiologia o salut, obtingudes de l'anàlisi d'una mostra biològica d'aquesta persona.

Dades biomètriques: dades personals obtingudes a partir d'un tractament tècnic específic, relatives a les característiques físiques, fisiològiques o conductual d'una persona física, que permeten o confirmen la identificació única d'aquesta persona, com ara imatges facials o dades dactiloscòpiques.

Dades relatives a la salut: dades personals relatives a la salut física o mental d'una persona física que revelen informació sobre el seu estat de salut, inclosa la prestació de serveis d'atenció sanitària.

Salut

Origen ètnic o raça

Idees polítiques

Conviccions religioses o filosòfiques

Afilació sindical

Dades genètiques

Dades biomètriques

Dades relatives a la salut sexual o a les orientacions sexuals

Antecedents penals o similars

Dades de col·lectius vulnerables o amb risc d'exclusió social

Altres dades amb risc elevat

6.7 Confirma quines eines utilitzaràs per a la gestió de dades personals:

- Confirmo la meua obligació d'utilitzar només eines de la UdL, o de les quals la UdL ha adquirit la llicència
- Confirmo que esdevé imprescindible per a la meua investigació utilitzar-ne d'altres d'addicionals, per la qual cosa assumeixo la plena responsabilitat del seu ús i les seves conseqüències

6.8 Quines eines alienes a la UdL utilitzaràs per a la gestió de dades personals? Per què són imprescindibles?

Per exemple, no s'haurien d'utilitzar plataformes alienes a la UdL, com ara Google Forms, Mailchimp, Dropbox, WeTransfer, Whatsapp, Gmail, etc.

6.9 Confirmo que tot i utilitzar eines alienes a la UdL per a la gestió de dades personals, aquestes dades també les emmagatzemaré en un entorn de la UdL

- Confirmo que, en qualsevol cas, les dades restaran emmagatzemades en un entorn (preferentment electrònic) de la UdL

6.10 Dades de les persones participants en el projecte. En el disseny i elaboració de la metodologia i objectius del projecte, intervenen persones investigadores alienes a la UdL o altres tercers (per exemple persona física o jurídica, empreses, autoritat pública, servei o qualsevol altre organisme)?

- No, perquè no intervenen persones investigadores d'altres universitats o centres de recerca
- Sí, per la qual cosa es preveu, en el moment de l'inici de l'execució de l'activitat, la formalització del corresponent conveni de responsabilitat entre totes les entitats participants

6.11 En cas de resposta afirmativa en l'apartat anterior, identificar obligatòriament els tercers (nom i l'adreça de correu electrònic) que intervenen al projecte i explicar la participació

6.12 Com captaré la informació en la meua investigació? En cas de captar les dades a través de bases de dades d'altres organismes públics o privats indica quins organismes o entitats. Especifica també quines altres fonts d'informació, si escau

Els qüestionaris, enquestes, consentiments informats i altres documents rellevants s'han de compartir mitjançant el núvol UNIDISC o OneDrive.

- Primer: cal compartir la carpeta o document des del núvol amb l'adreça dpd@udl.cat

- Segon: copiar l'enllaç de la carpeta o document a l'apartat "comments" d'aquesta pregunta, al requadre "add comments to share with collaborators" enganxeu i afegiu l'enllaç utilitzant la icona "insert link".

- A través d'enquestes
- A través de qüestionaris
- A través de bases de dades de la UdL
- A través de bases de dades d'altres organismes públics o privats
- A través d'altres fonts d'informació

6.13 Confirmo que compliré els principis establerts en l'article 5 de l'RGPD el qual disposa que les dades personals han de ser:

- **Tractades de forma lícita, lleial i transparent**
- **Tractades de forma limitada a la seva finalitat**
- **Adequades, pertinents i mínimes**
- **Exactes i actualitzades**
- **Conservades durant el temps estrictament necessari**
- **Tractades de forma segura i confidencial**

Ho confirmo

6.14 Sol·licito dictamen del Comitè d'Ètica en Recerca i Transferència de la Universitat de Lleida (CERT).

La sol·licitud de dictamen del CERT és una petició voluntària, excepte que la normativa de protecció de dades personals estableixi l'obligació d'obtenir aquest dictamen.

Recorda compartir aquest formulari amb el amb el Delegat de Protecció de Dades amb permisos de "coowner" al correu electrònic: dpd@udl.cat

Sí

No